

Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih za leto 2023

Povzetek

Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih Agencije Evropske unije za azil za leto 2023

Junij 2024

Povzetek

Rokopis je bil dokončan junija 2024.

Niti Agencija Evropske unije za azil (EUAA) niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2024

SL PDF ISBN 978-92-9410-137-2 DOI: 10.2847/58663 BZ-09-24-325-SL-N

© Agencija Evropske unije za azil (EUAA), 2024

Naslovna fotografija/ilustracija: 3D-ozadje z abstraktno predstavitvijo sodobne valovne krivulje. Ozadje v slogu razkošnega razrezanega papirja. Abstraktna dekoracija, modro rumeni vzorec, vektorska ilustracija. Visoko kontrastno rumeno in modro ozadje v slogu podjetja, Aanand, © Adobe Stock, 2024, <https://stock.adobe.com/images/3d-modern-wave-curve-abstract-presentation-background-luxury-paper-cut-background-abstract-decoration-blue-yellow-pattern-vector-illustration-high-contrast-yellow-and-blue-corporate-background/732697953>.

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira. Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiteno z avtorskimi pravicami agencije EUAA, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

I. Kratak opis dogajanj v letu

Leta 2023 je bilo v 29 državah EU+ ⁽¹⁾ vloženi več kot **1,1 milijona prošenj za mednarodno zaščito**, kar ustreza 18-odstotnemu povečanju v primerjavi s prejšnjim letom in največjemu številu od leta 2016 ⁽²⁾.

Poleg tega so države EU+ izdale več kot milijon odločb o dodelitvi začasne zaščite ljudem, ki so zbežali pred rusko vojno agresijo proti Ukrajini ⁽³⁾.

Glede na to je agencija EUAA okrepila svojo **operativno in tehnično pomoč**, pri čemer je v 13 držav članic napotila 1 038 oseb, zaposlenih s polnim delovnim časom (+19 % v primerjavi z letom 2022).

Slika 1: Dejavnosti agencije EUAA v letu 2023

V absolutnem smislu se je število zaposlenih najbolj povečalo v Italiji in na Cipru, v Španiji, Belgiji in na Nizozemskem pa so se viri več kot podvojili.

Redne posodobitve o vseh dejavnostih agencije EUAA v državah so na voljo na [spletišču agencije](#).

Usposabljanje je še vedno bistvo podpore, ki jo agencija zagotavlja državam EU+, da bi pridobile in okrepile znanje in spretnosti, ki so potrebni za izvajanje skupnega evropskega azilnega sistema, hkrati pa izboljšale in uskladile nacionalne prakse.

Na skoraj 1 000 usposabljanjih agencije EUAA leta 2023 je bilo usposobljenih več kot 7 500 uradnikov organov držav EU+, napotnega osebja agencije EUAA in akterjev civilne družbe.

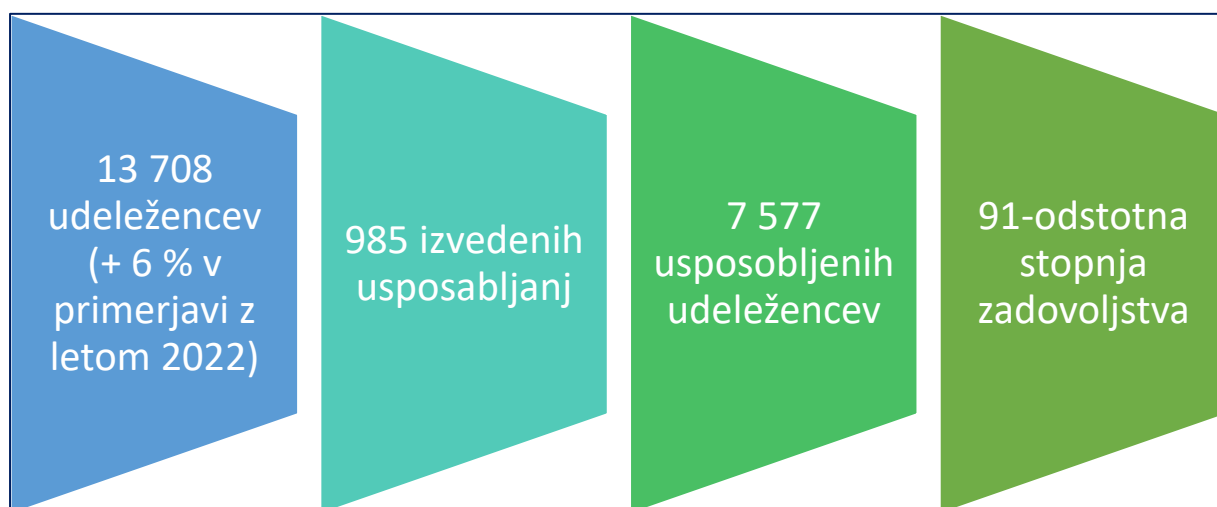
⁽¹⁾ države EU ter Norveška in Švica.

⁽²⁾ [Najnovejše poročilo agencije EUAA o trendih na področju azila 2023](#).

⁽³⁾ Eurostatovi podatki „[Odločbe o dodelitvi začasne zaščite glede na državljanstvo, starost in spol – mesečni podatki](#)“ (15. marec 2024).

Slika 2: Usposabljanje agencije EUAA v letu 2023

Letno poročilo agencije EUAA o azilu, objavljeno julija 2023, je na področju **znanja o azilu** v svoji spletni različici vsebovalo nove interaktivne funkcije za lažji dostop do informacij iz nacionalne podatkovne zbirke o dogodkih na področju azila.

Okrepilo se je delo na področju **informacij o državi izvora (COI) in zdravstvenih informacij o državi izvora (MedCOI)**, pri čemer je bila posebna pozornost namenjena spremljanju razmer v Afganistanu in Ukrajini.

Agencija EUAA je ustanovila službo za pomoč uporabnikom v zvezi z informacijami o državah izvora, ki zagotavlja podporo njenim operativnim dejavnostim v državah članicah na prvi črti, obravnavane pa so bile skoraj vse poizvedbe posameznih držav članic glede zdravstvenih informacij o državah izvora, kljub temu, da se je njihovo število v primerjavi z letom 2022 povečalo za 20 %.

Poleg tega je agencija leta 2023 skupaj z državami EU+ zaključila posodobitve **smernic za posamezne države** za Afganistan, Somalijo in Sirijo.

Agencija EUAA je uspela zadostiti povečanemu povpraševanju po dokumentih **spremljanja razmer**, obdelati dvakratno število zahtev iz lanskega leta ter izboljšati spremljanje in analizo podatkov o sprejemnih zmogljivostih in migracijskih tokovih.

Z delavnicami, študijskimi obiski in tehničnimi sestanki je spodbujala **praktično sodelovanje in izmenjavo najboljših praks** med državami članicami. Da bi čim bolj povečala učinek takih izmenjav, je pripravila ali posodobila skupno 23 priročnikov in orodij, ki služijo kot podpora praktičnemu izvajanju skupnega evropskega azilnega sistema.

Kakšna je razlika med informacijami o državi izvora in smernicami za posamezno državo?

Informacije o državi izvora se nanašajo na **informacije**, povezane z določeno državo izvora, smernice za posamezno državo pa so **ocena** tega stanja glede na veljavno mednarodno pravo in pravo EU.

Informacije o državi izvora zato predstavljajo dejansko podlago za oceno v obliki skupne analize.

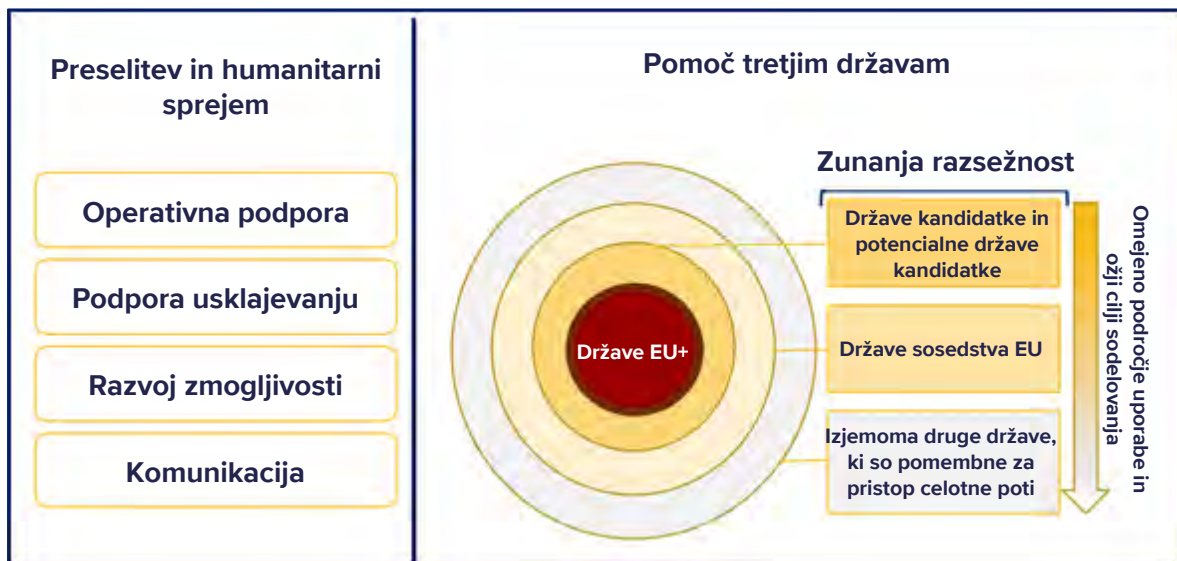

Poleg tega so bila zainteresiranim stranem dana na voljo praktična orodja in priporočena metodologija za zagotavljanje informacij na področju azila prek novega portala „[Let's speak asylum](#)“ (Pogovorimo se o azilu).

Prispevek agencije k **zunanji razsežnosti** skupnega evropskega azilnega sistema je bil ponovno potrjen marca s sprejetjem [posodobljene strategije zunanjega sodelovanja](#), ki temelji na dveh stebrih:

1. preselitev in humanitarni sprejem;
2. podpora tretjim državam.

Slika 3: Stebri strategije agencije EUAA za zunanje sodelovanje

Agencija je še naprej podpirala dejavnosti držav EU+ na področju **preselitve** prek svojega [instrumenta za podporo pri preseljevanju v Turčiji](#). Med 1 100 osebami, ki so prejele pomoč, so bili najbolj zastopani Sirci, sledili pa so jim Afganistanci in Iranci.

Agencija EUAA je januarja 2023 prevzela letno **predsedovanje mreži agencij s področja pravosodja in notranjih zadev**. Skupaj s številnimi drugimi dejavnostmi, ki so podrobno opisane v [končnem poročilu predsedovanja agencije EUAA](#), je agencija prvič v zgodovini izvedla izmenjavo osebja znotraj mreže, pri čemer je bilo 59 članov osebja iz šestih agencij začasno napotenih v drugo agencijo v mreži, da bi izmenjali znanje in izkušnje.

Delovni program agencije EUAA za leto 2023 je temeljil na **41 letnih ciljih**.

Tabela 1: Status letnih ciljev, razčlenjenih po področjih dejavnosti

Področja dejavnosti	Status letnih ciljev					Skupaj
	V celoti doseženi	Skoraj doseženi	Delno doseženi	Nedoseženi	Ni podatkov	
Operativna in tehnična pomoč	8	1	0	0	0	9
Operativna pomoč in orodja, načrtovanje, spremljanje in vrednotenje dejavnosti	2	0	1	0	0	3
Usposabljanje in strokovni razvoj	7	0	0	1	0	8
Znanje o azilu	6	2	2	0	0	10
Varstvo temeljnih pravic	1	0	0	0	0	1
Horizontalne dejavnosti	4	1	1	3	1	10
Skupaj	28	4	4	4	1	41

II. Proračunske in finančne informacije

Proračun agencije EUAA za leto 2023, kot izhaja iz spremembe 1 enotnega programskega dokumenta za obdobje 2023–2025 z dne 19. decembra 2022, je znašal 180,1 milijona EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in odobritvah plačil.

Na podlagi spremembe proračuna, ki jo je upravni odbor sprejel 25. septembra 2023, je bil proračun agencije za leto 2023 zmanjšan na **165 135 127 EUR** v **odobritvah za prevzem obveznosti** in **170 135 127 EUR** v **odobritvah plačil**.

Ta znesek se nanaša samo na sredstva, prejeta iz proračuna EU. Ne vključuje dodatnih prihodkov iz drugih virov, ki jih ob sprejetju spremembe ni bilo mogoče v celoti količinsko opredeliti, zato so bili v proračunu agencije EUAA navedeni s splošnim zaznamkom p.m. ⁽⁴⁾.

Prihodki agencije so bili sestavljeni kot sledi:

- subvencija iz proračuna EU;
- prispevki pridruženih schengenskih držav, in sicer Islandije, Lihtenštajna, Norveške in Švice, ter obračunane obresti;
- sredstva, dodeljena na podlagi dveh sporazumov o prispevkih, podpisanih s Komisijo;
- prihodki od obresti, obračunani od prispevkov, ki sta jih leta 2022 zagotovili Češka in Danska.

Tabela 2: Prihodki za leto 2023 po virih sredstev brez zneskov, prenesenih iz prejšnjih let (številke so zaokrožene na naslednje celo število).

Proračunski naslov	Vir sredstev	Prihodki v proračunu (EUR)	Prihodki po opredelitvi zaznamka p.m (EUR)	Prejeti prihodki (EUR)	Neporablje na sredstva (EUR)
2	Subvencija iz proračuna EU	170 135 127	170 135 127	170 135 127	0
3	Prispevki pridruženih schengenskih držav (vključno z obračunanimi obrestmi)	p.m.	15 089 751	15 089 751	0
4	Drugi prispevki (vključno z obračunanimi obrestmi)	p.m.	2 071 144	2 071 144	0
5	Drugi prihodki/izterjava stroškov, prihodki od obresti	p.m.	320 460	291 210	29 250
Prihodki skupaj		170 135 127	187 616 482	187 587 232	29 250

Agencija je v letu 2023 izvršila 97 % odobritev za prevzem obveznosti in izvršila 93 % odobritev plačil, ki izhajajo iz subvencije EU.

⁽⁴⁾ p.m. pomeni *pro memoria* in nakazuje, da se lahko proračunu dodeli znesek, čeprav ni jasno, kakšen bi bil ta znesek in ali bi sploh obstajal.

III. Človeški viri, notranja kontrola in ocenjevanja

Človeški viri

Leta 2023 je število **statutarnih uslužbencev** ⁽⁵⁾, dodeljenih agenciji EUAA, ostalo nespremenjeno (505), kljub povečanim potrebam po operativni podpori in drugih nalogah. Dodatno dodeljeno osebje je vključevalo 17 delovnih mest pogodbenih uslužbencev za projekte in 90 delovnih mest operativnih kratkoročnih pogodbenih uslužbencev, ki jih je agencija dobila začasno in posebej zaradi posledic ruske vojne agresije proti Ukrajini.

Od skupno 612 delovnih mest v načrtu zaposlovanja je bilo do konca leta 2023 zapolnjenih 542 (88,6 %) delovnih mest.

Agencija je decembra 2023 sprejela **strategijo človeških virov**, ki ima tri glavne cilje:

- privabljanje pravih talentov;
- vodenje, razvoj in podpora zaposlenim;
- spodbujanje pozitivnega delovnega okolja in dobrega počutja zaposlenih.

Strategija se bo izvajala z akcijskim načrtom, ki bo pripravljen za vsakega od treh zgoraj navedenih ciljev in bo zajemal obdobje 2023–2028.

Notranja kontrola

Agencija je leta 2023 svojih 17 načel notranje kontrole ocenila kot v celoti učinkovite (7) ali učinkovite (10).

Na podlagi analize rezultatov na ravni načela notranje kontrole je bilo ugotovljeno, da so vse komponente notranje kontrole agencije EUAA učinkovite ali v celoti učinkovite. Delujejo, kot je bilo predvideno, z izboljšavami, ki so potrebne za odpravo zmernih ali manjših pomanjkljivosti.

Informacije o pomanjkljivostih notranje kontrole in ustreznih popravniških ukrepih so na voljo na [spletišču agencije EUAA](#).

Ocenjevanja

Agencija izvaja notranja ali zunanja vmesna in naknadna ocenjevanja programov in dejavnosti, pri katerih se porabljajo znatna sredstva. Leta 2023 je zaključila deset ocenjevanj. Ob koncu leta je potekalo devet dodatnih ocenjevanj.

V letu 2023 je agencija EUAA sodelovala pri izvajanju 107 ukrepov za izboljšanje, ki so izhajali iz 27 ocenjevanj.

Podrobno poročilo o stanju izvajanja zgoraj navedenih ukrepov je na voljo na [spletišču agencije](#).

⁽⁵⁾ Statutarni uslužbenci so uslužbenci, ki jih agencija zaposluje v skladu s Kadrovskimi predpisi za uradnike Evropske unije in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Unije.

